

Gemeenten houden vast aan SBR

De rust is terug na een aantal tumultueuze maanden

Het is inmiddels zo'n negen maanden geleden dat een Zembla-uitzending de kunstgraswereld op zijn kop zette. Nadat het RIVM en Europees agentschap Echa beiden geconstateerd hebben dat SBR veilig is, lijkt de rust min of meer te zijn teruggekeerd. Veel gemeenten blijven gewoon kiezen voor SBR.

Auteur: Nino Stuivenberg

Rubbergranulaat wordt gebruikt als instrooi materiaal om kunstgrasvelden dezelfde sporttechnische eigenschappen te geven als een veld met natuurgras. Van de 1.800 kunstgrasvoetbalvelden in Nederland is maar liefst negentig procent met de rubberkorrels ingestrooid. De reacties na de eerste Zembla-uitzending, getiteld 'Gevaarlijk spel', waren dan ook niet mals. Toch heeft de meerderheid van de clubs en gemeenten zich niet van de wijs laten brengen.

Opgesloten stoffen

Zo hebben onder meer de gemeenten Haarlem,

Leeuwarden en Oldenzaal besloten dat zij in de toekomst op SBR blijven spelen. De gemeente Haarlem nam de beslissing samen met verschillende voetbalverenigingen. Samen bekeken zij alternatieve instrooi materialen, maar kwamen daarbij tot de conclusie dat er onvoldoende aanleiding was om van SBR af te stappen. Verder zegt de gemeente dat er inderdaad paks in de korrels zitten, maar dat deze nauwelijks vrijkomen en in het granulaat zijn opgesloten. Els van Schie, directeur Milieu en Veiligheid van het RIVM, kan dat beamen naar aanleiding van eigen onderzoek. Van Schie: 'We hebben op de eerste plaats gekeken wat er in

de rubberkorrels zit. Zoals we verwacht hadden, zitten er allerlei stoffen in het rubbergranulaat. Belangrijk is om te weten wat er allemaal uit komt. Verschillende analyses laten zien dat die stoffen goed opgesloten zitten in de rubberkorrels en dat ze er nauwelijks uit komen.'

In Leeuwarden stelde de PvdA schriftelijke vragen aan het college van B&W. De partij wilde onder meer weten of kunstgrasvelden niet gesloten moesten worden. Het college gaf als antwoord dat de resultaten van het onderzoek van het RIVM worden gevolgd: sporten op rubbergranulaat is

3 min. leestijd

ACTUEEL

den het RIVM en het Echa dit ook aan. Daarnaast werd door diverse Amerikaanse wetenschappers en instituten, zoals oncoloog Archie Bleyer en het Washington State Department of Health, aange- toond dat er geen verband bestaat tussen sporten op rubbergranulaat en het ontstaan van kanker. Lauren Jenks van het Washington State Health Department: 'Er zijn juist minder kankergevallen onder "kunstgrasvoetballers" dan verwacht zou mogen worden op basis van de incidentie van kanker onder inwoners van Washington uit dezelfde leeftijdscategorie. Daarom beveelt het Washington State Department of Health aan dat voetballers vooral blijven spelen, ongeacht het type veldop- pervlak.'

Naast de onderzoeken die aantonen dat de infill veilig is, zijn er geen onderzoeken waaruit blijkt dat SBR een gevaar voor de gezondheid vormt. Toch ontstond er nieuwe twijfel toen in een recente uitzending van Zembla, afgelopen februari, een onderzoek van de Vrije Universiteit werd getoond dat gebruikmaakte van zebravisjes. In deze proef hadden de korrels zeven dagen in water gelegen, waarna het water gecentrifugeerd werd. Het ver- baast niet dat er vervolgens een hoge concentratie stoffen vrijkwam. Volgens Gerard Mulder, emeritus professor toxicologie aan de Universiteit Leiden, is deze vondst echter niet een op een te vertalen naar de situatie van een voetballer op een veld. Mulder: 'Het onderzoek met de zebravisjes is inte- ressant, maar volstrekt niet geschikt om te dienen voor risicoschatting voor de mens.'

Twijfel over normering

Zowel het RIVM als het Echa concludeerde dus dat SBR veilig is, maar ze gaven wél beide de aanbeveling om rubbergranulaat onder strengere normen te laten vallen. Dat leidde tot onduidelijk- heid. Om eenduidigheid te garanderen, besloot de vereniging Band en Milieu daarom om zelf per 1 maart 2017 verscherpte normen in te voeren. Van

de acht belangrijkste paks mag voortaan in totaal maximaal 20 milligram per kilo in het granulaat zitten; de som van deze acht paks is dus maximaal 20 mg/kg. Deze norm is in lijn met de bevindingen van het RIVM. Kees van Oostenrijk, bestuurder van Band en Milieu: 'We leggen onszelf strengere regels op dan de wet vereist. De normering geeft de gebruikers de zekerheid dat deze aan de eisen voldoen en dat het gehalte aan paks strookt met het onderzoeksresultaat van het RIVM. Sportclubs en gemeenten krijgen nu bij nieuw aan te leggen velden extra zekerheid. Als de aanleg gebeurt door gecertificeerde partijen, met producten die aan de norm voldoen, dan zijn ze veilig.'

Enorme klus

Het heeft er dus alle schijn van dat het aantal clubs en gemeenten dat voor alternatieve infill kiest beperkt is. Uit een enquête van dit vakblad, eerder dit jaar, bleek al dat ruim 83 procent van de voet- balclubs nog steeds denkt dat rubbergranulaat veilig genoeg is om op te voetballen. Mocht de hele voetbalwereld toch ineens willen overstappen naar kurk, dan zou dat een ander probleem met zich meebrengen. Frank Hopstaken van Ffact, die een Ecotest voor verschillende infillmaterialen uit- voerde, legt uit: 'Er is twee keer het oppervlak van de provincie Utrecht aan productieland nodig om het rubbergranulaat op 2.000 kunstgrasvelden te vervangen door kurk.' Om over de kosten nog maar te zwijgen. Van een massale overstap naar kurk is echter geen sprake; ondanks alles blijft SBR nog steeds het meest toegepaste instrooi materiaal.

veilig. Daarbij wordt nog eens benadrukt dat het RIVM een onderzoeksinstituut is met wereldfaam. Ook het college van B&W in Oldenzaal besloot de adviezen van het RIVM te volgen: 'De huidige toegepaste SBR-infill geeft de beste en duur- zaamste sporttechnische eigenschappen aan de kunstgrasvelden. De alternatieven zijn nog nooit zo uitgebreid onderzocht op eventuele schadelijke stoffen voor de gezondheid als bij SBR-infill. De gemeente heeft dan ook het besluit genomen om SBR-rubberinfill bij de aanleg en renovatie van kunstgrasvoetbalvelden in Oldenzaal te blijven toepassen.'

Wetenschappelijk onderzoek

De meeste gemeenten verwijzen dus naar weten- schappelijke onderzoeken als reden waarom zij op SBR blijven spelen. Is dat gerechtvaardigd? Diverse onderzoeken kwamen met de conclusie dat het veilig en verantwoord is om op kunstgrasvelden met rubbergranulaat te sporten. Onlangs toon-

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6858